

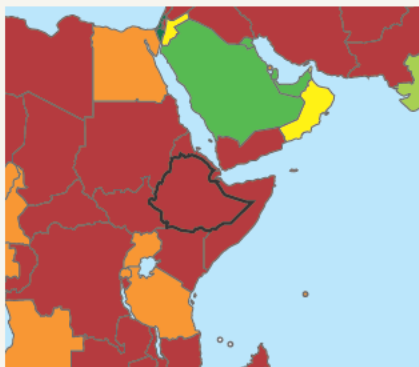

Basfakta (2022)

Folkmängd: 104 miljoner

BNP, nominellt: 120,4 miljarder USD

BNP/capita: 1 156 USD

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Hög genomsnittlig tillväxttakt
- + Robust inflöde av utländska direktinvesteringar genom stora infrastruktursatsningar.
- + Utlandsskulden består till stor del av koncessionella lån.

Svagheter

- Ekonomin är ensidigt beroende av jordbrukssektorn.
- Svag exportsektor ger låg extern likviditet
- Svaga statsfinanser

Hög ekonomisk tillväxt, låg extern likviditet

Hög ekonomisk tillväxttakt, i genomsnitt drygt nio procent under det senaste decenniet, har länge varit Etiopiens absoluta styrka. Drivande i tillväxten är stora infrastruktursatsningar som finansieras med utländska lån och direktinvesteringar. Den höga tillväxttakten innebär att den offentliga skuldsättningen har kunnat hållas på en visserligen hög, men förhållandevis stabil nivå i förhållande till BNP. Riskbilden domineras i stället av stora externa finansieringsbehov och låg extern likviditet. En huvudorsak är den svaga exportsektorn som utgör mindre än tio procent av BNP. Konsekvensen är stora bytesbalansunderskott, svag hårdvalutaintjäning och hög skuldtjänstvot. Hög risk för betalningsproblem råder enligt IMF/Världsbanken, vilket medför att Etiopien har en nollgräns för lån på kommersiella villkor. Etiopien är ett etniskt splittrat land med en rad olika regionala konflikter, inklusive i Tigray. Landets institutioner är svaga, vilket ger begränsad förmåga att hantera en hög offentlig skuldsättning och stora externa betalningsåtaganden. Därutöver är den stora jordbrukssektorn, framför allt kaffeproduktionen, sårbar för klimatförändringar. Den låga inkomstnivån och svaga institutionerna innebär begränsad kapacitet att förebygga risker som torka, översvämningar och bränder. Energiförsörjningen sker nästan uteslutande genom vattenkraft, vilket innebär begränsat omställningsbehov vad gäller energikällor.

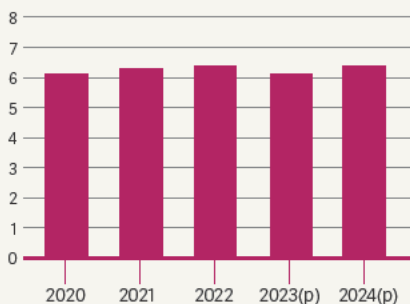
Tiden rinner ut för Etiopien

Enligt officiell statistik väntas den etiopiska ekonomin växa med drygt sex procent per år 2023-2025, vilket förefaller osannolikt med tanke på den ekonomiska kris som landet går igenom. Inflationen befinner sig visserligen i en fallande trend, men är fortsatt drygt 30 procent 2023. Etiopiska Birr väntas fortsätta tappa i värde gentemot USD under kommande åren, vilket inte minst syns på den parallella marknaden. På den parallella marknaden handlas birr till cirka hälften av den officiella växelkursen (50 Birr/USD mot 100 Birr/USD).

Flera år av stark dollar, normaliserade oljepriser, hög offentlig skuldsättning samt en snabbare återhämtning i importen än exporten medför hårdvalutapress i de flesta av de afrikanska länderna söder om Sahara. I Etiopien har hårdvalutabristen tilltagit från en redan pressad nivå. Under de kommande åren väntas valutareserven endast motsvara cirka två veckors import, det vill säga en mycket kritisk nivå. Jämfört med 2020 har valutareserven mer än halverats, från drygt tre miljarder USD till knappt 1,5 miljarder USD 2022. Grundproblemet är Etiopiens svaga hårdvalutaintjäning, vilket i kombination med centralbankens valutainterventioner och landets stora importbehov innebär kronisk brist på hårdvaluta. Under 2021-2022 nära fördubblades kostnaden för oljeimporten på grund av högt oljepris och starkare USD mot birr. Med anledning av den allt svårare bristen på hårdvaluta införde EKN i juni 2023 krav på remburs som betalningsmedel vid företagsrisker.

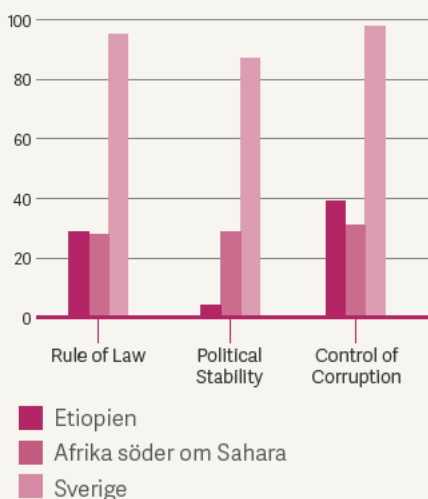
Regeringen har ansökt om ett IMF-program och skuldombförhandling, men på grund av konflikten i Tigray och den komplicerade sammansättningen av kreditorer finns inget avtal efter snart 2,5 år av lågintensiva förhandlingar. Etiopien har stora lån till Kina såväl som privata kreditorer. Problemet i statsfinanserna är extern likviditet, snarare än soliditet. Den offentliga

BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

Källa: IMFWEQ, Macrobond

Affärsmiljö

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken, Macrobond

Svensk export till Etiopien

År	MSEK
2022	240
2021	100
2020	215
2019	177
2018	164

Källa: SCB

EKN:s engagemang

Kategori	MSEK
Garantier	1 587
Utfästelser	4

skuldsättningen väntas sjunka under 40 procent av BNP 2023 det vill säga en moderat nivå för landriskklass 7. Därutöver är strukturen på Etiopiens offentliga skuld fördelaktig, cirka 70 procent av totala skulden består av lån till förmånliga villkor. Det innebär förhållandevis låga lånekostnader för staten, även om de offentliga räntekostnaderna har stigit markant under de fem senaste åren på grund av valutaförsvagning. Att skuldombförhandlingarna går långsamt innebär en uppenbar risk för den etiopiska regeringen. Varje månad utan likviditetstillskott urholkar valutareserven och skadar förtroendet för den etiopiska ekonomin som, i avsaknad av stark exportsektor, är mycket beroende av utländska direktinvesteringar. De utländska direktinvesteringarna halverades nästan under 2022 och väntas fortsätta minska både i absoluta belopp och som andel av BNP under de kommande åren. Att upprätthålla ett någorlunda förtroende för ekonomin är också viktigt med tanke på privatiseringar som har inletts av president Abiy Ahmed, inte minst inom bank- och telekom. Regeringen försöker under inledningen av 2023 locka tillbaka investerare, men så länge makrosiffror och affärsmiljö underpresterar kommer intresset sannolikt vara begränsat. De långsamma skuldombförhandlingarna riskerar därutöver att förvärra situationen i statsfinanserna, vilket innebär att en mer omfattande omförhandling i slutändan kan komma att krävas.

Risikutvecklingen i Tigrayprovinsen är för närvarande försiktigt positiv efter att ett fredsavtal slöts i november 2022. Fredsavtalet är betydligt mer långtgående än väntat och har hittills honorerats av båda parter. Inom några månader efter fredsavtalets undertecknande inleddes avväpning av TPLF och kontrollen av Tigrayprovinsen överlämnades till den federala regeringen. Sedan i mars 2023 är TPLF inte längre stämplat som terroristorganisation. Trots den positiva utvecklingen i Tigraykonflikten förblir emellertid den inrikespolitiska situationen bräcklig. Under inledningen av 2023 har oroligheter förekommit i såväl Amhara som Oromia och det finns en rad potentiella konflikter inom landet som riskerar att komma upp till ytan. Oromo Liberation Army (OLA) har kapacitet att utföra attacker nära huvudstaden även om gruppen är svagt centraliserad och organiserad. Därutöver bedöms inbördeskriget i Sudan ha en destabiliserande effekt inom regionen. Sedan år tillbaka finns en konflikt mellan Sudan och Etiopien om al-Fashaga regionen.

Sammantaget är bedömningen fortsatt landriskklass 7/7 för Etiopien. Utsikterna är stabila.

Affärsmiljön

Brist på hårdvalutaliquiditet utgör ett centralt hinder för företag och banker. All hårdvalutaallokering sker genom centralbanken NBE. Varje bank har en tilldelad limit samt en prioriteringslista över sektorer. Företag är ålagda att direkt växla in 70 procent av hårdvalutaintjäningen hos NBE, men därutöver måste 10 procent växlas in hos banken. Företag får därmed endast behålla 20 procent av hårdvalutaintjäningen. Det finns ingen internbanksmarknad för valuta. Den statligt ägda banken Commercial Bank of Ethiopia kontrollerar två tredjedelar av den finansiella sektorn och bedöms generellt sett vara prioriterad över andra banker vad gäller hårdvaluta. Överlag har affärsmiljön en hög grad av statlig inblandning där offentliga intressen ofta prioriteras framför privata. Byråkratin är omfattande och korruptionen hög i ett globalt perspektiv. I Transparency Internationals Corruption Perception Index placerades Etiopien som 94 av 180 länder, det vill säga en mittenposition. Den höga inflationen utgör ytterligare en utmaning för företag och banker.

EKN:s policy

Till följd av den statsfinansiella situationen och restriktioner för hållbar långivning täcker EKN inga långfristiga betalningsrisker på offentliga köpare. För korta risktider (<1 år) med offentliga köpare krävs remburs- eller bankgaranti. För banker gäller förhöjd premiesättning vid långa risktider. EKN accepterar inte längre direktrisker på företag utan remburs (bekräftad eller obekräftad) krävs när företag är köpare.

EKN:s åtagande och erfarenhet

Etiopien tillhör EKN:s största garantiengagemang i Afrika söder om Sahara. Merparten består av statsrisker för leveranser till projekt för utbyggnad av järnvägsnätet i norra Etiopien, samt byggnation av en el-transmissionslinje genom Addis Abeba. EKN ser även ett regelbundet flöde av rembursaffärer, cirka tio rembursgarantier per år. Betalningserfarenheten i rembursgarantin är god – inga dröjsmål eller skador under de senaste åren. Vad gäller statsrisker registrerades ett dröjsmål i eltransmissionsprojektet under hösten 2019, som reglerades efter tre månader. Skälet var hårdvalutabrist och hårdvalutaprioritering hos centralbanken.

Med anledning av Covid-19 har Etiopien begärt uppskov på sina utlandsbetalningar inom ramen för G20:s Debt Service Suspension Initiative (DSSI) och skuldombförhandling inom Common Framework. Risken är hög att statsgaranterade affärer kommer att omfattas av skuldombförhandlingen. Under perioden 1992-2004 hade Etiopien fem Parisklubbsavtal. Samtliga har inneburit skuldavskrivningar.